

Christina Egelunds tale ved overrækkelsen af Geografiens Talentpris

Taler

Christina Egelund
Uddannelses- og
forskningsminister

Dato

6. februar 2023

Sted

Geocenteret, Rød Stue,
København K

Tusind tak for invitationen til at komme!

Det er kommet mig for øre, at det var Kronprins Frederik, der uddelte Geografiens Talentpris sidste år – så jeg beklager, at I må nøjes med mig i år.

Jeg har glædet mig til at fejre denne dag med jer. Ikke blot som minister for uddannelse og forskning, men også som geografiinteresseret.

For geografi var, og det er ikke noget jeg bare finder på, faktisk et af mine absolutte yndlingsfag tilbage i folkeskolen. Jeg mindes mange timer – lænet ind over Lademanns Atlas – ja det hed det dengang, i forsøget på at finde de højeste bjergtoppe og lære landenes hovedstæder. Og jeg ved godt, at det ikke er sådan det er i dag.

Det er præcis noget af det, jeg gerne vil tale om i dag. Hvordan geografi har udviklet sig gennem særligt de sidste årtier – til at være mere end paratviden om bynavne og flag.

Vi er samlet i dag, fordi tre unge mennesker har udmærket sig gennem deres arbejde inden for et – kan vi vist godt nå til enighed om inden for disse fire vægge – meget vigtigt forskningsfelt – nemlig geografien.

Og der er al mulig god grund til at fejre forskning – og diskutere videnskabernes rolle i vores samfund.

For videnskaben får vi kun mere brug for i den kommende tid. Vores samfund stiger i kompleksitet, og det samme gør de problemstillinger, vi allerede nu står

over for.

Mangefacetterede udfordringer, der kræver anskuelse fra flere vinkler på en og samme tid.

Der er med andre ord høj bølgegang forude, og det er altafgørende, at vi har jer kloge unge mennesker til at få os – og de kommende generationer – sikkert i havn.

Når verdens tektoniske plader forskydes – i mere end en forstand – og verden ændres, må vi forsøge at følge med. Det er en stor opgave, så vi må hjælpes ad.

Engang troede vi mennesker, at Jorden var flad. At man med et skib kunne stikke til søs og sejle hele vejen til verdens ende. Ud til der hvor havene vælter ud i intetheden – og den faste grund erstattes af himmelhvælvingen. Det tror de fleste af os ikke længere på. Vi er heldigvis blevet klogere siden.

Men historien fortæller noget om os mennesker, om vores søgende natur, og om hvordan vi altid forsøger at finde forklaringer på de ting, som vi ikke helt forstår.

Vi har altid interesseret os for Jorden og vores omgivelser.

Det er egentlig ikke så underligt – for Jorden er grundlaget for vores eksistens.

Vi har forsøgt at lære de fundamentale systemer og sammenhænge at kende, som naturen består af. For at få mad på bordet – tag over hovedet – og tøj på kroppen.

Det kunne være hjortenes migration på tværs af store arealer, oliventræets udbredelse i det subtropiske vinterregnsbælte eller fuglenes forårstræk.

Og vi undersøger stadig med stor iver, hvordan vi kan brødføde mennesker på bedste vis. Nu også med henblik på, at det skal foregå inden for nogle rimelige rammer, hvor migrantarbejdere ikke slider under kummerlige kår – noget som du Peter, har arbejdet med i dit kandidatprojekt.

Et godt eksempel på, hvordan geografi som anvendelig videnskab har gennemgået en enorm udvikling.

Det samme har de teknologier, metoder og arbejdsgange, som vi har til rådighed.

Vi behøver ikke længere et kompas eller en sekstant til at orientere os. Nu griber vi blot ned i lommen og bruger satellitnavigationen i vores telefoner.

Vi behøver heller ikke længere ikke 80 dage for at komme Jorden rundt, sådan som Jules Verne idoliserede det tilbage i 1872, nu kan det gøres på nogle ganske få. Faktisk kan vi med et Concorde-fly nå rundt om jorden på lidt over 31 timer og 27 minutter.

I årtusinder har mennesket forsøgt at betvinge sig jorden – at knægte den – men vi må nu se realiteten i øjnene. Det er ikke holdbart. Det må tørken i Sahel være bevis på, eller oversvømmelserne i Pakistan, eller skovbrandene i Grækenland, Californien og utallige andre steder. Naturkatastrofer der sluger hjem og efterlader mennesker og dyr forarmede.

Fremtiden kræver, at vi lærer at leve i samspil med naturen, ikke i modspil. Som samfund, her i Danmark – og som menneskelig civilisation. Og her spiller forskning en helt afgørende rolle.

Forskning er også begejstringens rum. Den hjælper os med at opdage og genopdage de fantastiske under og sammenhænge, som naturen og verden gemmer på.

For en global klimakrise kan ikke løses af individer. En global biodiversitetskrise kan slet ikke løses med politisk fnidder.

Det kræver solidaritet på tværs af landegrænser – og forskning i verdensklasse. Du, Scott – har arbejdet med at dokumentere de afledte effekter af naturbeskyttelsesinitiativer på en global skala, med henblik på at give sådan nogle som mig et sagligt grundlag at bedrive politik på for fremtiden.

Barack Obama har udtalt om geografi – og jeg citerer: *“The study of geography is about more than just memorizing places on a map. It's about understanding the complexity of our world, appreciating the diversity of cultures that exists across continents. And in the end, it's about using all that knowledge to help bridge divides and bring people together.”*

Et citat som meget fint indrammer det skifte, som geografi har gennemgået. Fra at være et hovedsageligt naturvidenskabeligt fag, til at være en tværfaglig disciplin med et humanistisk anker. Det samme gør din Ph.d., Scott.

Herhjemme kan vi godt lide at kalde os et grønt foregangsland. Det er takket være sådan nogle som dig Nana. Du har i dit kandidatprojekt arbejdet med opgørelsesmetoder af drivhusgasudledninger i landbruget.

Noget vi som landbrugsnation, men også resten af verden kan få gavn af på længere sigt.

For at blive indstillet til Geografiens Talentpris skal arbejdet blandt andet: være relevant, have faglig bredde, være problemorienteret og skalerbart.

Jeg synes, at de tre projekter, der er blevet indstillet i dag, er rigtig gode eksempler på, hvordan vi gennem uddannelse, forskning og nysgerrighed skal forsøge at forstå verdens komplekse problemstillinger.

Nu er jeg selv ny i job – så jeg er næsten i samme situation som jer tre, der snart skal ud og finde arbejde. Og jeg må sige, at det er inspirerende at se, hvordan I interesserer jer for verdens udfordringer og ønsker at bidrage til at drive den positive udvikling – og tager konkret handling gennem jeres faglige arbejde. Det er fortrøstningsfuldt.

I den forbindelse skal der også lyde en tak til universiteterne for at bære et stort ansvar med at uddanne de kommende generationer af forskere og medarbejdere, der bidrager til at gøre samfundet et bedre sted for os alle sammen.

Jeg glæder mig til at skulle arbejde sammen med jer i den kommende tid.

Afslutningsvis vil jeg sige kæmpe stort tillykke til de tre vindere af årets Geografiske Talentpris. Jeg tror, at de opdagelser, I har fundet frem til, vil aflejres som sedimenter på civilisationens flodbund og blive en kilde af viden til genopdagelse og brug for fremtidens forskere, politikere og samfundsborgere.

Så når fremtidens geografiinteresserede sidder lænet ind over Lademanns Atlas – eller måske nok snarere deres telefoner – ved de, at geografi handler om mere

og andet end bynavne – det handler om samlivet mellem mennesker, dyr og planter. Det handler om jorden, vi bor på.
Det handler om vores fælles fremtid, og det ansvar vi må deles om for at sikre, at vi ikke sejler ud over kanten.

Tak for ordet!

Kilde

ufm.dk

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Moderaterne, Prisuddelingstale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/christina-egelunds-tale-ved-overraekkelsen-af-geografiens-talentpris>